

Pomoc makrofinansowa dla Mołdawii

W obliczu utrzymującego się kryzysu politycznego i gospodarczego w Mołdawii Parlament Europejski ma w lipcu głosować nad wnioskiem Komisji w sprawie pomocy makrofinansowej dla tego kraju. Celem tej pomocy jest złagodzenie bezpośredniej presji na finanse publiczne w Mołdawii i stabilizacja jej gospodarki.

Kontekst

Mołdawia, której [liczba ludności](#) wynosi 3,6 mln, jest [najbiedniejszym krajem](#) w Europie – PKB tego kraju wynosi 1700 EUR na mieszkańca. Mołdawia powoli dokonuje procesu odbudowy po dwóch latach utrzymującej się niestabilności politycznej i gospodarczej. Kraj ten pogrążył się w recesji w 2014 r., kiedy to największy [skandal](#) bankowy w historii Mołdawii, a następnie zawieszenie wsparcia finansowego dla tego kraju z UE oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) jeszcze pogorszyły już i tak tragiczną sytuację gospodarczą tego kraju. Ponadto podziały (geo-)polityczne w Mołdawii pogłębiły się po tym, jak Igor Dodon, sprzyjający Kremlowi lider opozycyjnej Partii Socjalistów, został [wybrany na prezydenta](#) w listopadzie 2016 r. [Wysiłki](#) Dodona na rzecz poprawy stosunków z Moskwą (które były napięte od 1990 r., kiedy to prokremlowska enklawa Naddniestrze ogłosiła [niepodległość](#)) są w otwarty sposób sprzeczne z polityką słabego rządu pronijnego. Korupcja i złe sprawowanie rządów podkopały zaufanie publiczne do elit politycznych w Mołdawii, co skutkuje falami protestów społecznych. Ostatnio, w czerwcu 2017 r., [tysiące](#) ludzi demonstrowało za proponowanymi zmianami ordynacji wyborczej, w tym rozszerzeniu uprawnień prezydenckich, a także przeciwko nim. Zmiany te krytykowały międzynarodowe organizacje praw człowieka, takie jak [Komisja Wenecka](#) Rady Europy.

Wniosek Komisji Europejskiej

Mołdawia przystąpiła do Partnerstwa Wschodniego z UE w 2009 r. Układ o stowarzyszeniu UE-Mołdawia, obejmujący pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (DCFTA), został podpisany w 2014 r. i [obowiązuje](#) od lipca 2016 r. UE jest najważniejszym [partnerem handlowym](#) Mołdawii i ma 63 % udział w wywozie tego kraju. Mimo utrzymującej się niestabilności poczyniono postępy w realizacji programu reform. Pod koniec 2016 r. UE wznowiła [wsparcie budżetowe](#) dla Mołdawii, a MFW zatwierdził nowy [program](#) wartości 160 mln EUR. W dniu 19 kwietnia 2017 r. (dwa tygodnie po uruchomieniu przez UE i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju pierwszej [linii kredytowej](#) na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw w ramach DCFTA), Euroazjatycka Unia Gospodarcza pod przewodnictwem Rosji postanowiła przyznać Mołdawii [status obserwatora](#), co oznacza [próbę sił](#) Dodona wobec pronijnego rządu tego kraju.

W dniu 13 stycznia 2017 r. Komisja zaproponowała [program](#) pomocy makrofinansowej na rzecz Mołdawii w wysokości do 100 mln EUR. W dniu 15 czerwca 2017 r. Coreper zatwierdził [porozumienie](#) zawarte w dniu 6 czerwca w ramach rozmów trójstronnych między prezydencją maltańską a Parlamentem Europejskim, w ramach którego 60 mln EUR zostanie przeznaczone na pożyczki, zaś 40 mln EUR – na dotacje. Środki te uzupełnią zasoby z MFW i innych instytucji wielostronnych i posłużą wsparciu stabilizacji gospodarczej Mołdawii oraz programu reform strukturalnych.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W dniu 4 maja 2017 r. Komisja Handlu Międzynarodowego (INTA) przyjęła [sprawozdanie](#) w sprawie omawianego wniosku. W czerwcu zatwierdziła tekst kompromisowy, który zostanie poddany pod głosowanie podczas lipcowej sesji plenarnej. Mołdawia jest krajem priorytetowym dla Parlamentu Europejskiego, jeżeli chodzi o wspieranie demokracji i działania mające na celu budowanie zdolności w ramach Partnerstwa Wschodniego. Od wielu lat Parlament Europejski zacieśniał więzi z parlamentem mołdawskim za

pośrednictwem [Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia](#) UE-Mołdawia i Zgromadzenia Parlamentarnego [Euronest](#), którego współprzewodniczącym jest poseł mołdawski Marian Lupu. Podczas [debaty na posiedzeniu plenarnym](#) w maju 2017 r., posłowie do PE wyrazili zaniepokojenie z powodu braku reform w Mołdawii, tragicznej sytuacji mediów i praworządności w tym kraju, a także proponowanych zmian ordynacji wyborczej.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2017/0007\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: INTA; Sprawozdawca:
Sorin Moisă (S&D, Rumunia).

